

PRO VEDOUcí KROUŽKŮ

Zajisté jste zaznamenali problémy kolem kalamitního přemnožení hraboše polního. Tito malí hlodavci se v současných podmínkách mají velmi dobře, a proto jejich počty mnohde rostou do stavů, kdy zemědělcům způsobují velké škody. Mírné zimy, suchá léta, způsob obdělávání půdy a krajina s nevhodnými podmínkami pro přirozené predátory... to vše hrabošům hraje do karet.

Tím nejjednodušším, ale současně nejméně šetrným opatřením, je použití jedů. Tento způsob řešení s sebou ale nese mnohá nebezpečí pro celou řadu dalších živočichů, což se nelíbí nejen nám myslivcům, ale i ekologům a ochráncům přírody. Pojdme si tedy ukázat, jak můžeme být svojí myslivkou činností prospěšnější v řešení tohoto problému.

Přirozenými predátory drobných hlodavců jsou dravci a sovy. Avšak v krajině s intenzivní zemědělskou činností schází prakticky vše důležité pro jejich život, a tak jsou jejich stavy v kulturní krajině značně oslabovány.

Zásadním úskalím je nedostatek míst pro hnízdění a také fakt, že se z krajiny vytrácí ostatní potrava, nutná pro přežití dravců v období s nízkou početností hraboše polního.

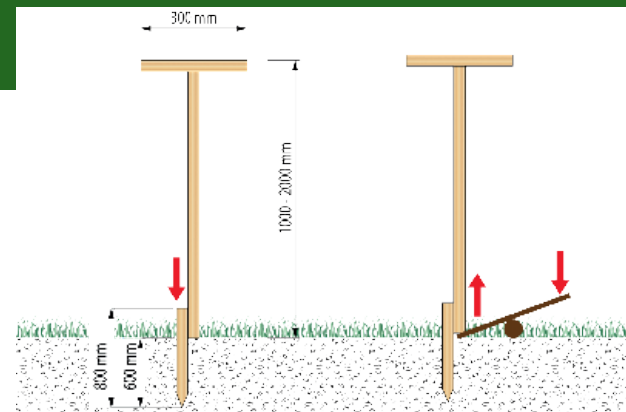
Berličky pro dravce a sovy

Dramaticky mizí jiné skupiny drobných obratlovců, dříve běžné druhy malých ptáků a bezobratlých živočichů.

Je tedy důležité těmto přirozeným predátorům místa s vysokými počty hrabošů zatraktivnit a přilákat je tam, kde jejich přítomnost potřebujeme posílit. Lokalitu s přemnoženým výskytem hraboše je vhodné dravcům a sovám vylepšit do-

plněním přirozených hnízdních příležitostí vyvěšením speciálních ptačích budek. Tímto jim umožníme soustředit se po celou dobu hnízdění v místě plném kořisti, kterou tolik potřebují pro svá mláďata.

Dalším jednoduchým a přes- to velmi účinným opatřením, je instalace posedů pro dravce. Je prokázáno, že při vhodném

provedení lze těmito berličkami zvýšit úmrtnost hlodavců o 30 až 80 %. Hlavně v podzimním a zimním období mohou posedy či berličky přilákat protahující a potulující se dravce ze širokého okolí. Ti je v početných skupinách společně využívají k odpočinku a pochopitelně také jako lovec- ká stanoviště. Přítomní dravci jsou potom schopni do jarního období výrazně zasáhnout do početnosti zimujících hrabošů.

VÝROBA

Berličky pro dravce mohou být zhotovené jako jednoduchá bidýlka ve tvaru písmene T. Na jejich výrobu použijeme dřevěné hranolky velikosti asi 5 x 5 cm. Vhodná je ale také tyčkovina či silnější rovné větve.

Základem je tyč dlouhá 1 až 2 m (čím vyšší, tím lepší rozhled bude dravcům poskytovat), na jejímž horním konci dobře upevníme asi 30 cm dlouhou odsedávku.

Berlička se zatlučká do země, a proto je vhodné její druhý konec zašpičatit.

Drobnou vychtávkou je připevnění zatlučkácího kolíku ke stojce. Ten slouží jednak k pohodlnějšímu zatlučení berličky a zároveň následně s pomocí jednoduché páky k jejímu vytažení.

Jestliže se zatlučkáni chceme vyhnout úplně, může být stejně funkční alternativou provedení ve tvaru trojnožky, na kterou také dravci rádi sedají.

INSTALACE

Úplně prvním krokem před vlastní instalací je dohoda s místními zemědělci. K umístění berliček potřebujeme jejich souhlas a právě oni nám nejlépe poradí, kterou lokalitu potřebují před hraboši takto chránit.

Podle členitosti a přehlednosti terénu, podle druhu plodiny a zjištěného množství škůdců, berličky rozmístíme v počtu 1 až 4 ks na 1 ha přímo na pole nebo na louku. V tomto případě je zde můžeme ponechat pouze na dobu vegetačního klidu bez agrotechnických prací a s jejich nástupem je z místa vyzvednout a uschovat na příští sezónu.

Pro umístění berliček můžeme ale využívat také meze, příkopy a pásy lemující polní cesty či vodní toky bez vzrostlých dřevin. Zde pak mohou být berličky instalovány trvale a ptáci je s oblibou využívají pravidelně během celého roku.

Tato aktivita je prospěšná nejen pro zemědělce, ale hlavně pro dravce a sovy, a tedy pro celou naši krajinu. Pomůžete tak zároveň i dobrým vztahům mezi myslivci a zemědělci.

Text a kresby Stanislav OŠTĀDAL